

Christo directe vi sacrificii procedunt. 2° Nec ex parte Ecclesiæ, quæ nusquam vetuit rationem illam offerendi sacrificium de qua disserimus. Ita plures theologi graves, ex quibus Sylvium citabimus qui rem bene exponere nobis visus est. « Responsio « probabilis est, inquit, sicut publicas orationes, ita et sacrificium licite offerri posse pro omnibus fidelibus, etiam excommunicatis, hoc est pro hæreticorum et aliorum excommunicatorum salute et conversione : ita tamen, ut quando fuerint « de numero eorum qui per capitulum *Ad evitanda* debent « vitari, duo observentur : prius, ut nullius ipsorum nomen « publice exprimat...; posterius, ut quatenus sacerdos offert « sacrificium, veluti minister Ecclesiæ, pro Ecclesia, seu membris Ecclesiæ, non offerat illud pro hæreticis vel excommunicatis, saltem illis qui vitari debent, quia neque ipsi sunt « membra Ecclesiæ, neque licet eos facere participes illorum « suffragiorum quæ fiunt pro Ecclesia seu ejus membris, cum « ab ea sint per excommunicationem præcisi, atque ut tales « palam ac publice cogniti... Quare dicimus esse licitum orare « pro excommunicatis : primo quidem in *memento*, ubi sacerdoti conceditur specificare quos voluerit...; deinde in collectis « aliisque precibus quæ fiunt ad altare; modo sic intentio « sacerdotis ad eos, seu pro iis, eorumve correctione dirigatur, « ut non publice nominentur, neque pro ipsis sicut pro aliis qui « de Ecclesia sunt, officia ista publica instituantur¹. »

Diximus offerri posse pro excommunicatis *vivis aut defunctis*. Præcipue offertur pro vivis, ut nempe ad Deum pie convertantur; si vero jam defuncti sint et sit ratio præsumendi eos ob sinceram contritionem in statu gratiæ decessisse, arbitramur illicitum non fore pro illorum sublevamine Deum exorare, sacrificium offerendo in persona Christi.

¹ Sylvius, *Commentarium* in III^{am} part. S. Thomæ, quæst. LXXXIII, q. 9. — Billuart, *de Religione*, dissert. II, art. VI. — Suarez existimat sacrificium oblatum a ministro, ut personam Christi ferente, non vero nomine Ecclesiæ, prodesse excommunicatis, sed sacerdotem offerentem peccare, disp. IX, sect. IV.

* 777. — ASSERTIO III^a. *Probabile est sanctum sacrificium applicari aliquatenus posse, etiam cum suffragiis Ecclesiæ, excommunicatis toleratis.*

« Adest ea de re duplex sententia probabilis, » ait S. Alp. Liguori. Si stemus juri stricto quod continetur in Decretalibus et in constitutione Martini V, dicendum videtur nequaquam id licitum esse; siquidem in ea constitutione declaratur excommunicatos non relevari, nec eis *quomodolibet suffragari*, ex indulgentia qua utitur Ecclesia in gratiam fidelium, concedendo ut possint communicare cum excommunicatis non denunciatis. Ita sentiunt plures doctores graves, inter quos Suarez¹.

Plures alii contrariam opinionem tenent, existimant nimirum rigorem veteris disciplinæ fuisse in eo temperatum, unde sequitur non certam esse ea de re prohibitionem Ecclesiæ. 1° Ex constitutione Martini V, licitum est missam celebrare, et ritus consuetos ac preces communes adhibere in exsequiis excommunicati tolerati, cui etiam sepultura ecclesiastica datur: porro ritus sacri et preces sepulturæ includunt, sensu obvio, communicationem suffragiorum, nec supponere licet mentem agentium non concordare cum ritibus quos peragunt, cum precibus publicis quas recitant. 2° Martinus V noluit quidem favere directe, nec suffragari excommunicatis; sed ex eo quod annuerit ut fideles cum illis communicent in ritibus externis, sequitur illum indirecte iisdem excommunicatis aliquem favorem attulisse, siquidem preces concessæ, ac serio factæ ut fieri debent, inducunt aliquam participationem suffragiorum. Hæc, si non certo probent applicari posse suffragia, sufficiunt saltem ad dubium grave; quo stante, nobis licet partem sequi quam ex benignitate Ecclesiæ probabiliorum et favorabiliorum bono spirituali excommunicatorum existimamus.

¹ Suarez, disput. IX, sect. II, n° 17-20. — Collet, part. II, cap. I, art. III, sect. I, momenta utriusque opinionis exponit. — Cf. S. Liguori, lib. VII, n° 163, 164. — Card. de Lugo, *de Eucharistia*, disp. XIX, sect. X, n° 187-191.

778. — Ex dictis solvitur alia quæstio, an liceat stipendium recipere occasione sacrificii quod oblatum fuerit pro excommunicatis. Canones qui prohibuerunt olim ne oblationes ab hæreticis reciperentur, intelliguntur de oblatione facta ad altare, non de oblatione privata. Dubium quidem superest an suffragia Ecclesiæ prosint excommunicatis toleratis; verum cum id valide et licite posse fieri multi probabiliter arbitrentur; cum aliunde probabile sit applicari posse excommunicatis etiam non toleratis fructum qui non ex suffragiis Ecclesiæ, sed ex ipso sacrificio, opere operato procedit, concludimus sacerdotem posse recipere stipendium, modo absit periculum scandali. « Non video, ait « Billuart, cur non liceret sacerdoti celebrare pro excommunicato, etiam non tolerato, sive accepto, sive non accepto ab eo « stipendio. » (*De Religione*, dissert. II, art. VI.)

Diximus modo absit periculum scandali. Sive promittatur S. Sacrificii oblatio sensu quem explicavimus, sive recipiatur stipendium ea occasione, summopere cavendum ne fideles suspicentur ex agendi ratione sacerdotis, rem esse in causa salutis indifferentem an aliquis vixerit catholicus aut hæreticus, et omnes æque Deo commendari, quod certe falsissimum esset ac scandalosum infirmis.

779. — V^c *In quos statui possit pena excommunicationis majoris?*

I. Excommunicatio major statuitur solummodo contra christianos qui sunt in via et qui peccatum grave perpetrarunt. Ecclesia potest præcipere ut suffragia communia non applicentur, utque sepultura ecclesiastica non concedatur, quibusdam defunctis; sive quia comperit eos a communione fuisse seclusos dum viverent propter aliquod delictum cui annexa erat censura; sive quia comperit eos atrocia crimina commisisse ante suam mortem, propter quæ merentur privari honore cæteris fidelibus concesso. Hæc autem interdictio non est excommunicatio proprie dicta in defunctos, siquidem illos non afficit immediate, nec ad illorum emendationem ordinatur; sed potius præceptum

impositum fidelibus viventibus, ut salutaris terror incutiatur peccatoribus, ut resipiscant dum adhuc in terra versantur¹.

II. Excommunicatio major statuitur contra individuos, non contra communitatem. « In universitatem vel collegium pro- « ferri excommunicationis sententiam penitus prohibemus, ait « Innocentius IV: volentes animarum periculum vitare quod « exinde sequi posset, cum nonnumquam contingeret innocios « hujusmodi sententia irretiri: sed in illos duntaxat de collegio « vel universitate, quos culpabiles esse constiterit, promulge- « tur. » (Cap. *Romana*, 5, DE SENT. EXCOMM. in VI.) Ratio est quod bona quibus principaliter privat excommunicatio et actus quos excommunicato interdicit, sint personalia, regulariter loquendo; ergo infligi solummodo debet ob culpas personales. Quoad certos actus, et usum privilegiorum quibus privaretur collegium vi excommunicationis, magis opportunum est ut iisdem privetur per suspensionem, aut per interdictum, sensu infra exponendo.

III. Excommunicationes majores jure latæ, modo indefinito, omnes æque afficiunt qui delictum cui annexæ sunt commiserint, non exceptis Prælatis majoribus, ut dictum est supra (n° 757).

780. — VI° *Qui incidant in excommunicationem minorem, et qui sint effectus hujus excommunicationis?*

I. Incidunt in excommunicationem minorem qui communicant cum excommunicatis denunciatis, in casibus jure prohibitis, nisi causa necessitatis, vel etiam veræ utilitatis, excusentur.

II. Excommunicatio minor privat hominem receptione sacramentorum et voce passiva in electionibus, prout deducitur ex declaratione Gregorii IX: « Si celebrat minori excommunicatone ligatus, licet graviter peccet, nullius tamen notam

¹ Cf. quæ acta sunt in concilio V, occasione trium capitulorum, apud Labbe, tom. V, col. 365 et seq.; col. 596 et seq. — Suarez, disput. v, sect. I, n° 3-15.

« irregularitatis incurrit, nec eligere prohibetur, vel ea quæ ratione jurisdictionis sibi competunt, exercere. Si tamen scienter talis electus fuerit, ejus electio est irritanda, pro eo quod ad susceptionem eorum eligitur a quorum perceptione a sanctis Patribus est privatus. Peccat autem conferendo ecclesiastica sacramenta : sed ab eo collata virtutis non carent effectu, cum non videatur a collatione, sed participatione sacramentorum, quæ in sola consistit perceptione, remotus. » (Cap. 10, DE CLERICO EXCOMMUNICATO MINISTRANTE.)

Prior effectus est interdictio a receptione sacramentorum, quod de omnibus indiscriminatim sacramentis intelligitur. Nec Pœnitentiam, nec communionem, nec Extremam-Uctionem recipere potest ligatus excommunicatione minori, nisi prius a censura absolvatur; quod cæteroque non est ipsi difficile assequi, cum, ex dicendis infra, omnis sacerdos pro administratione sacramenti approbatus, valeat absolvere ab illa excommunicatione.

Controvertitur apud canonistas an peccet excommunicatus, si conferat sacramenta. Textus allatus e Gregorio IX affirmare videtur; sed cum ibidem Pontifex addiderit ligatum excommunicatione minori non collatione, sed participatione quæ in perceptione sacramentorum consistit, esse privatum, sequitur eum non peccare, nisi ea sacramenta conferat quæ dare non potest nisi ipse participet, v. g. Episcopus sacros ordines conferens, vel sacerdos Eucharistiam consecrans, qui sanctum sacrificium perficere tenetur communionem sacramenti¹.

Alter effectus est inhabilitas ad assequendum officium, et beneficium, quæ quidem non est adeo absoluta ut electio excommunicati sit ipso jure nulla, sed *irritanda est... si talis scienter electus fuerit*, ut dicitur in cap. *Si celebrat*. Quamobrem requiritur sententia judicis, et judex non debet electionem irritare, nisi facta sit *scienter*. De sensu hujus clausulæ,

¹ Suarez, disp. xxiv, de Excommunicatione minori, n° 5-12.

an sufficiat quod ipse electus noverit se excommunicatum, an scire debuissent electores, an electores simul et ipse electus, non consentiunt canonistæ. Probabilius videtur clausulam referri ad ipsum electum, qui privandus est officio, si, quando ipsi collatum est, sciebat se censurâ ligari. Fatendum est ideo irritari electionem quia excommunicatus est inhabilis ad officia, ratione ipsius censuræ, et hanc causam subsistere, sive cognoverit, sive ignoraverit excommunicationem minorem; sed merito conjeitur, ex verbis Gregorii IX, indulgentia utendum esse, nec amplius haberi rationem hujus incapacitatis, quando constiterit electum bona omnino fide officium sibi collatum suscepisse.

§ 3. — De suspensione.

* 781. — I^o Quid et quotuplex sit suspensio?

I. Suspensio est censura qua clericus delicti reus privatur in totum, vel partim, usu jurium et attributionum clericalium quæ sibi competunt.

Suspensio fertur solum in clericos, et in communitatem clericorum, in quo ab aliis censuris differt. Præterea, quando fertur in individuos, non afficit nisi clericos sacris ordinibus initiatos et beneficiatos; siquidem in minoribus constituti, et aliunde nullum beneficium possidentes, non habent jura peculiaribus quibus priventur, cum etiam laicis, in statu præsentis disciplinæ, licitum sit obire munia quæ clericis inferioribus demandantur. Nihil tamen obstaret ex parte juris, quominus et ipsi clerici minores censura suspensionis affici possent, cujus effectus esset 1° eos impedire quominus functiones ordinum minorum exerceant tanquam clerici; 2° eos inhabiles efficere ad beneficium obtinendum.

* 782. — II. Duplex distinguitur suspensio: suspensio *medicinalis* qua afficitur clericus delinquens ut respiscat, et quæ est censura proprie dicta; suspensio *pœnalis* qua clericus plec-

titur in vindictam delicti. Alia est suspensio late et improprie dicta, quæ nec medicinalis est, nec pœnalis, sed ob motivum ordinis publici statuitur.

Suspensio *medicinalis* et *pœnalis* in quibusdam concordant, in cæteris differunt.

Concordant præsertim in tribus : 1° quod utraque supponat culpam ; non enim aliam ob causam infligi potest censura sive consideretur tanquam medium resipiscentiæ, sive tanquam pœna ; 2° quod utraque iisdem juribus, seu attributionum clericalium usu, nempe exercitio ordinis, officii et beneficii privet ; 3° quod alterutrius violatio, per usum sacrorum ordinum, inducat irregularitatem.

Non desunt quidem theologi et juris interpretes, magni quidem nominis, qui existimant irregularitatem non contrahi ex violatione suspensionis, quoties hæc mere pœnalis agnoscitur. Distinctione habita inter casum quo suspensio lata fuerit per modum statuti aut præcepti ob crimen futurum vel etiam præteritum, sed habens effectum successivum (n° 706), et casum quo lata fuerit per sententiam ab homine ob meram punitionem criminis præteriti, arbitrantur illum qui transgreditur suspensionem in ultimo casu, non incurrere in irregularitatem.

Sed contra dicendum est irregularitatem contrahi violatione etiam suspensionis pœnalis ; quod probatur 1° ex *sanctionibus canonicis*. Etenim, in cap. *Cum æterni*, I, DE SENTENTIA ET DE RE JUDICATA et *Cum medicinalis*, I, DE SENTENTIA EXCOMMUNICATIONIS, in VI, declaratur clericum qui violat suspensionem latam ad tempus præfixum, ac proinde ex mox dicendis pœnalem, incidere in irregularitatem secundum canonicas sanctiones. 2° Ex *declarationibus S. Congregationis Concilii*, quæ sæpius casus propositos ita resolvit, uti videre est in declaratione data die 8 aprilis 1848 super causa parochi diocesis Lucionensis. 3° Ex *sententia Doctorum*. Communius theologi docent, absque ulla distinctione, irregularitatem contrahi ob spretam suspensionem, sive proprie censura sit, sive pœna ; quia, inquit, suspensio

mere pœnalis privat sacro ministerio, quamdiu durat, eodem prorsus modo ac altera suspensio quæ est proprie censura, nec minus indecens est ut suspensus in pœnam delicti se ingerat in divinis, quam qui ob contumaciam est censura suspensionis obstrictus¹.

Suspensio *medicinalis* et *pœnalis* inter se differunt triplici ratione. 1° Suspensionem medicinalem præit semper monitio, seu juridica seu ab homine, quod jure requiritur quoties agitur de censura irroganda ; nulla autem monitio necessaria est ad ferendum suspensionem pœnalem : sufficit ut reus citetur, et sit convictus delicti. 2° Suspensio medicinalis aufertur quando reus resipiscit, quando quidem in hunc finem lata est ; pœnalis fertur ad tempus determinatum, vel indefinite ad beneplacitum superioris. 3° Suspensio medicinalis aufertur absolute, sicut alia quævis censura ; pœnalis cessat tempore elapso ad quod fuit imposita, vel dispensatione a superiore impetrata.

Suspensio *late et improprie sumpta* differt a suspensione medicinali et pœnali, tum ex parte causæ, tum ex parte effectuum. 1° Non supponit culpam in eo cui interdictum fuit exercitium jurium sui ordinis et officii, sed ferri potest ex aliqua ratione decentiæ et boni publici. Cum jura et attributiones diversæ status clericalis magis directe referantur ad utilitatem communem quam ad bonum privatum clericorum, æquum est ut illorum exercitio priventur clerici, quando requirit communis illa Ecclesiæ fideliumque utilitas. Hinc fit ut hujusmodi suspensio locum habeat quando sacerdos est ita infirmitate gravatus aut senio confectus, ut jam non valeat decenter fungi sacris ordinibus ; item quando est publice infamatus propter vehementem suspicionem, usquedum se canonicè purgaverit, aut alio modo cesset suspicio popularis (cap. *Inter sollicitudines*, 10, DE PURGATIONE CANONICA) ; etiam quando in illius

¹ *Thesaurus resolutionum* S. Congregationis Concilii, tom. CVIII, pag. 159 et 160. V. infra, n° 821. — Suarez, disput. xxvi, sect. 2, n° 4. — S. Linguori, n° 314. — Collet, *de Censuris*, part. II, cap. II, art. 3.

ordinatione recessum est, ipso licet ignorante, a regulis jure canonico præfixis, propter quod constitutum fuit ordinatum non debere ordinibus ita susceptis fungi, donec legibus fuerit satisfactum. (Cap. *Cum quidam*, 8, *Vel non est compos*, 14, DE TEMPORIBUS ORDINATIONUM.) 2° Violatio suspensionis late sumptæ non inducit irregularitatem excepto tamen casu quem ultimo loco indicavimus. « Si quis, ait Collet, exercent ordines « contra prohibitionem Episcopi qui id vetuerit non ob aliquam « culpam ministri, sed ob inculpabilem ejus defectum, haud « incurretur irregularitas, quia talis suspensio nec censura est, « nec pœna delicti. » Ita Suarez, disp. xxvii, sect. iv, et alii canonistæ. Ratio est quod jus non indixit irregularitatem in illo casu⁴.

De ordinatis præter jus, quatenus teneantur abstinere ab exercitio sacrorum ordinum, licet inculpate egerint in suscipiendo ordinationem, diximus in II^a part. sect. ii, art. ii.

* 785. — II° *Qui sint effectus suspensionis?*

Ex ipsa definitione, quam communiter tradunt canonistæ, perspicuum est suspensionem non auferre jura, seu attributiones, quæ clerico competunt ratione sui status et tituli, sed privare tantummodo usu eorundem jurium. Ut vero discernatur quousque se extendat privatio, distinguere necesse est inter suspensionem *totalem* et suspensionem *partialem*.

I. Suspensio censetur *totalis* quoties statuitur simpliciter, absque limitatione. Nulla quippe est ratio cur hæc suspensio

⁴ Nonnulli idem sentiunt de suspensione pœnali quam sine scripto Episcopus tulisset, quia, inquiunt, cum jure interdictum sit censuram ferre sine scriptura, nec præsumere debeamus superiorem voluisse illicite agere, potius judicandum est suspensionem ita prolatam esse meram prohibitionem, cujus violatio non inducit irregularitatem. V. Stremler, *Traité des peines*, sect. iv, chap. xvi. — S. Liguori, lib. vii, n° 314, 317. Verum, animadvertere est 1° Jura quæ præcipiunt Prælati non aliter censuras ferre quam scriptis, statuere de censuris proprie dictis, non vero de suspensione quam pœnalem appellamus; 2° S. Congregationem Concilii ea de re interrogatam an sustineatur suspensio lata sine scripto, respondisse *affirmative*. *The-saurus Resol.*, 14 sept. 1782, ad I, tom. LI, pag. 143.

ad unum potius quam ad alterum limitetur; si superior velit partialiter solum suspendere, necesse est ut suam mentem explicet. Ita communiter. Porro, suspensio totalis privat simul exercitio ordinum sacrorum, officii et beneficii.

Hinc suspensus non potest sacra mysteria celebrare, sacramenta administrare, præesse divinis officiis, censuras ferre aut ab eis absolvere, concedere dispensationes quæ ipsi competunt ratione tituli sui, percipere fructus beneficii, nec eos sibi retinere.

II. Suspensio est *partialis* quando aliquis declaratur suspensus ab ordine, nulla facta mentione de officio; aut vicissim suspenditur ab officio, non ab ordine; vel tandem quando censura refertur solummodo ad beneficium.

Suspensio ab *ordine*, est quandoque totalis relative ad exercitium cujusvis ordinis sacri, si nempe alicui universim interdicitur sacris functionibus ordinum. Haud raro suspensiones latæ in jure præfinitur in specie aliquam e functionibus sacrorum ordinum, v. g., collationem ordinum, usum pontificalium, exercitium ordinis ultimo suscepti, etc. Si quis igitur suspensus sit ab ordine superiori, poterit exercere ordinem inferiorem. Suspensus a pontificalibus, ea omnia exercere potest quæ sunt ordinis sacerdotalis, modo non adhibeat insignia episcopalia. Suspensus a presbyteratu, potest exercere functiones diaconi.

Suspensio ab *officio* potest etiam protendi ad omnia universim quæ complectitur officium ecclesiasticum, vel ad partem definitam; quapropter sedulo pensanda sunt verba legis, et sententiæ a superiore prolata. Notare refert suspensionem ab officio, quamvis absolute pronuntiatam, non extendi ad beneficium. Licet hæc duo, officium et beneficium, sint aliquatenus connexa, et unum datum sit ob alterum, possunt tamen ab invicem separari, quod concludimus ex cap. *Cum medicinalis*, 1, DE SENT. EXCOMM. in VI, ex Cap. *Inter sollicitudines*, 10, DE PURGATIONE CANONICA, et ex aliis decretalibus. Nihil obstat

quominus clericus possit percipere fructus beneficii dum interdicitur officio; ipsi namque incumbit, durante etiam suspensione, onus recitandi horas canonicas, beneficium administrandi, et providendi de aliquo qui suo munere fungatur. Præterea id concedere potuit Ecclesia ne clericus in mendicitatem incidat. Ex quo autem beneficium et officium possunt separari unum ab altero, sequitur suspensionem ab officio non includere suspensionem a beneficio.

Suspensio a beneficio privat jure percipiendi fructus beneficii, et jure ipsum beneficium administrandi; unde sequitur œconomum, seu administratorem beneficii esse constituendum, ut supponit cap. *Statuimus*, 1, DE ELECTIONE in VI°, ubi interdicitur ne suspensus se ingerat in sua beneficia.

784. — Nonnulla exinde oriuntur dubia, utrum scilicet suspensus a beneficio possit partem reddituum, qui sibi necessarij sunt, retinere: utrum efficiatur inhabilis ad nova beneficia acquirenda: utrum effectus hujus suspensionis locum habeat in nostris regionibus.

1° Qui interdictus fuit suo beneficio, *suspensione pœnali*, potest retinere ex fructibus beneficii partem necessariam ad suam sustentationem, ne mendicare cogatur cum detrimento sui ordinis. Non est in illius potestate, cum pœna inflictâ fuerit ad tempus præfinitum, ut suspensio tollatur; quantumvis enim resipuerit, illam subire tenetur. Potest igitur ex suo beneficio partem fructuum retinere, non tamen proprio arbitrio, sed auctoritate superioris, nisi suspensio sit jure lata et occulta. Qui suspensus est *censura proprie dicta*, nihil percipere, nec retinere debet ex fructibus beneficii, nisi ex indulgentia superioris. « Sua enim voluntate, ait Suarez, et culpa quasi continuo durante, patitur necessitatem qua facile liberari poterit recedendo a contumacia: sic enim absolvetur, et fructibus sui beneficii frui incipiet. » Disput. XXVII, sect. II, n° 5.)

Fructus beneficii quos clericus amisit vi suspensionis, non

recuperantur sublata suspensione, quia privatio est ita absoluta ut nullum jus in hæc bona relinquat. Si, obtenta absolutione, velit clericus conservare fructus quos præter fas receperit, dum censura obstrictus erat, necesse est ut adeat S. Pontificem.

2° Certum est suspensionem non auferre jus acquisitum in beneficia jam obtenta; utrum autem inducat inhabilitatem ad recipiendum nova beneficia, non consentiunt canonistæ.

Omnes docent illicitam fore collationem beneficii clerico suspenso, quod deducitur ex capite *Cum dilectus*, 8, DE CONSUETUDINE. Innocentius III, quæstione, de electione cujusdam clerici in abbatem, ad Sanctam Sedem delata, respondit: « Quia nobis constitit electionem ipsam a suspensis et de suspenso etiam celebratam, eam, justitia exigente, cassavimus. » Ratio est quod nemo ad officia eligendus sit a quorum participatione est privatus, ut dicitur in capite *Si celebrat*, supra citato (n° 780): atqui clericus suspensus absolute, vel ab officio, non potest fungi ministeriis, nec jurisdictionem exercere, quæ officio connexa sunt; ergo nec ad ea eligi debet. An vero collatio sic facta, sit ipso jure nulla, controvertitur apud canonistas, et plurimum est sententia collationem non irritari ipso jure, sed irritandam esse sententia judicis, si causa ad forum externum deducatur. Hanc opinionem probabilem habemus, quia nullitas non exprimitur in jure, sed tantummodo concluditur ex principiis generalibus clericum suspensum, non esse promovendum ad officia: porro, nullitas, quæ consecraria adeo gravia inducit, admitti non debet nisi statuatur in lege verbis expressis, aut ex ipsa lege certo argumento, absque ulla ambiguitate, sequatur. Ita Suarez, disput. XXVI, sect. III, n° 8. S. Alph. de Liguori, n° 316; Collator Andegavensis, *sur les Censures*, XIIIe conférence, IVe question.

3° Effectus suspensionis locum habet in statu præsentis Ecclesiarum Galliæ, eadem ratione quam in statu rerum præterito, licet aliquatenus diversa sit conditio beneficiorum. Vidimus in sectione *de Beneficiis* hanc diversitatem non impedire

quominus pensiones solutæ a gubernio civili titularibus officiorum, ex conventione inita cum Sancta Sede, induant naturam honorum ecclesiasticorum (n° 594). Clericus igitur qui suspensus est a beneficio, non potest sibi retinere pensionem quam a gubernio recepit; sed gerere se debet eo modo qui cæteris beneficiatis jure communi præcipitur, quando in censuram incurrerunt. Si suspensio sit ab homine, Episcopus potest clericum privare fructibus beneficii, recurrendo, si opus sit, ad gubernium⁴.

785. — III° *Quandonam suspensio ferri possit in communitatem, et qui sint effectus hujus suspensionis?*

I. Suspensio ferri potest in communitatem duplicem ob causam : 1° quando communitas ipsa agendo capitulariter, in actionibus scilicet et exercitio jurium quæ ad illam proprie pertinent, graviter transgressa est leges canonicas, adeo ut Episcopus opportunum judicet illam pœna afficere, ut removeatur scandalum et ordo publicus restituatur (n° 414); 2° quando plerique privati ex quibus constat communitas, delictum grave perpetraverunt unde contaminatur corpus; inordinatio enim majoris partis membrorum non immerito ipsi corpori tribuitur, illudque inhonorat in publica æstimatione. In alterutro casu suspensio potest, vel solam communitatem, vel communitatem simul et privatos æque directe afficere.

⁴ Decretum diei 17 nov. an. 1811 ita statuit art. 1 : « Dans le cas où un titulaire se trouverait éloigné temporairement de sa paroisse, un ecclésiastique sera nommé pour le remplacer provisoirement, et cet ecclésiastique recevra, outre le casuel auquel le curé ou le desservant aurait eu droit, une indemnité. II. Si le titulaire est éloigné pour cause de mauvaise conduite, l'indemnité du remplaçant provisoire sera prise sur le revenu du titulaire, soit en argent, soit en biens fonds. III. Si le revenu est en argent, l'indemnité du remplaçant sera, savoir : dans une succursale, de 250 fr. par an, au prorata du temps du remplacement; dans une cure de deuxième classe, de 600 fr.; et dans une cure de première classe, de 1,000 fr. Cette indemnité sera prélevée au besoin, en partie ou en totalité, sur la pension ecclésiastique du titulaire... » Decretum anni 1811 ex integro refertur in libro *Code des Fabriques*, tom. I, *Introduction*, LXXIII.

II. Effectus suspensionis varius est prout lata fuit absolute aut partialiter, in solam communitatem, aut simul in singula membra.

Si suspensio sit absoluta, scilicet totalis, privat communitatem usu suorum jurium in divinis, in officio et in bonis temporalibus : capitulum, v. g., eo modo suspensum, non potest celebrare officia publica chori ab eo exerceri solita; nec uti jurisdictione quæ regulariter ipsi competit, adeo ut ipsius actus essent invalidi si præsumeret suis juribus uti, non obstante censura; nec tandem recipere fructus beneficiorum, si quæ forte habeat beneficia sibi unita. Hinc etiam sequitur singulares canonicos, tametsi non forent personaliter ligati, non posse actus jurisdictionis capitularis exercere, nec functiones capitulares; nam « cum suspensum sit totum, ait Andreucci, consequens fit ut partes non possint operationes totius tunc efficiere¹. »

Si suspensio afficiat simul membra singula et corpus, quod ex modo quo lata fuerit dignoscetur, singuli privati qui delicto propter quod censura lata fuit participaverunt, obnoxii erunt omnibus effectibus personalibus suspensionis quos in solutione quæstionis præcedentis exposuimus. Cæteri qui delicti participes non fuerint, immunes a censura remanent; « cum peccata suos auctores tenere debeant, nec pœna sit ulterius protrahenda, « quam delictum fuerit in excedente repertum, » ut dicitur in cap. *Quæsit*, DE HIS QUÆ FIUNT A MAJORI PARTE CAPITULI, lib. III Decret.

§ 4. — De interdicto.

* 786. — I^o *Quid et quotuplex sit interdictum?*

I. Interdictum est censura prohibens usum quorundam bo-

¹ Andreucci, *de Tuenda Pace inter episcopum et capitulum*, part. I, § 11, n° 65. — Cf. Suarez, disput. xxvii, sect. iii.